ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 1 (596) | Субота, 5 студзеня 1985 года | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

НАСУСТРАЧ ВЫБАРАМ

ДЗЕЙНІЧАЕ АГІТЦЭНТР

24-га лютага бягучага года адбудуцца выбары ў Вярхоўны Савет БССР і мясцовыя органы Савецкай улады. Іх правядзенне сёлета мае выключнае значэнне. Выбары будуць праходзіць у завяршальны год адзінаццатай пяцігодкі, у перыяд актыўнай падрыхтоўкі да XXVII з'езда КПСС і святкавання 40-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне. У гэтай сувязі на партыйную арганізацыю, увесь калектыў універсітэта ўскладаюцца вялікія задачы па арганізацыйнаму і агітацыйна-прапагандысцкаму забеспячэнню ўсёй выбарчай кампаніі.

Як і да папярэдніх выбараў, у ГДУ створаны агітцэнтр. Тут каардынуецца ўся работа агіткалектываў. Агітцэнтр праводзіць для выбаршчыкаў цыклы лекцый: «Актуальныя пытанні ідэалагічнай барацьбы на сучасным этапе», «Канстытуцыя СССР — Асноўны закон развітога сацыялізму», «БССР у саюзе брацкіх рэспублік», «40-годдзе Перамогі і ідэалагічная барацьба». Арганізуюцца таксама сустрэчы выбаршчыкаў з інфармацыйна-прапагандысцкай групай Цэнтральнага райкома партыі г. Гомеля, выступленні агітбрыгады ГДУ, кансультацыі юрыстаў і педагогаў.

Вялікая роля ў агітацыйна-масавай рабоце належыць агіткалектывам. Састаў агітатараў зацверджаны на пасяджэннях партбюро факультэтаў. Кіраўнікі агіткалектываў зацверджаны партыйным камітэтам ГДУ. У агіткалектывы падабраны найбольш падрыхтаваныя камуністы, камсамольцы і беспартыйныя актывісты. Кіраўнікі агіткалектываў У. І. Коваль, В. П. Крукоўскі і іншыя выкладчыкі універсітэта маюць значны вопыт работы. Яны здольны забяспечыць высокі ўзровень усіх масава-палітычных мерапрыемстваў. Цыклы лекцый і гутарак, грамадска-палітычныя чытанні, тэматычныя вечары, выступленні агітбрыгад, сустрэчы з ветэранамі партыі, вайны і працы пройдуць ва ўмовах высокай адказнасці агітатараў да сваіх абавязкаў. З усёй сур'ёзнасцю яны аднясуцца і да складання спіскаў выбаршчыкаў. У адпаведнасці з палажэннем аб выбарах яны будуць гатовы за 20 дзён да дня галасавання.

Цяпер наступіў адзін з самых адказных этапаў выбарчай кампаніі — вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты. Можна з цвёрдай упэўненасцю сказаць, што ён пройдзе ў абстаноўцы высокай палітычнай актыўнасці ўсіх выбаршчыкаў.

В. МАСЛЮКОЎ,
загадчык агітцэнтра.

У парткоме

МАЦАВАЦЬ ДЫСЦЫПЛІНУ

На апошнім у мінулым годзе пасяджэнні парткома абмеркавана пытанне аб рабоце рэктарата і прафкома па ўмацаванню працоўнай, вучэбнай і выканаўчай дысцыпліны. Заслуханы паведамленні прарэктара па завочнаму навучанню Л. Н. Сечкі і старшыні прафкома М. Н. Мурашкі. Аб выніках праведзенай праверкі з інфармацыяй выступілі намеснік сакратара парткома па ідэалагічнай рабоце Г. Д. Ветлугаеў і В. І. Сіськоў. Па абмяркоўваемаму пытанню выступілі таксама прарэктар па вучэбнай рабоце Л. А. Шамяткоў, дацэнт кафедры гісторыі КПСС Я. А. Семянчук, сакратар парткома М. І. Старавойтаў, рэктар універсітэта Б. В. Бокуць і іншыя члены парткома. На пасяджэнні парткома адзначалася, што за апошні час ва універсітэце праведзена значная работа па ўмацаванню дысцыпліны ва ўсіх структурных падраздзяленнях ГДУ. Разам з тым указвалася і на істотныя недахопы. Пытанні працоўнай, вучэбнай і выканаўчай дысцыпліны яшчэ не сталі ў цэнтры ўвагі прафсаюзных бюро, таварыскага суда, загадчыкаў кафедр, кіраўнікоў іншых універсітэцкіх падраздзяленняў. Слаба вядзецца барацьба з пропускамі студэнтамі заняткаў без уважлівых прычын.

На пасяджэнні парткома прынята пастанова, у якой прадугледжаны меры па далейшаму ўмацаванню працоўнай, вучэбнай і выканаўчай дысцыпліны.

Мы — інтэрнацыяналісты

АБ БРАТНЯЙ КРАІНЕ

Шмат цікавага аб братняй Чэхаславакіі даведаліся члены КІДа «Саюз» ГДУ ў час прэс-канферэнцыі з байцамі інтэрнацыянальнага атрада «Дружба-84». Мінулае лета студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта універсітэта, якія з'яўляліся членамі інтэратрада, правялі ў Паўднёва-Чэшскай вобласці. Горад-пабрацім Чэске-Будзеёвіцы кожны год прымае гомельскіх студэнтаў, якія разам з чэшскімі сябрамі з Вышэйшай сельскагаспадарчай школы працуюць поплеч на будаўнічых аб'ектах.

Рабяты прывезлі шмат цікавых матэрыялаў аб ЧССР — фатаграфіі, паштоўкі, кнігі, слайды. З імі яны пазнаёмілі членаў КІДа. Асабліва запомніўся ім расказ байца атрада Таццяны Рабенка аб Пражскім градзе. Аб ударнай працы на будаўніцтве жылога дома і жывёлагадоўчага комплексу ў мястэчках Жар і Горная Стропніца гаварылі ў час прэс-канферэнцыі Міхаіл Бацеха і Анатоль Шумілаў.

Па традыцыі пасля канферэнцыі адбылося чаепіцце, у час якога праводзіліся вясёлыя конкурсы, віктарыны. Гучалі песні пад акампанемент гітары ў выкананні прэзідэнта КІДа Ірыны Даўгун, іншых удзельнікаў сустрэчы.

Э. САВЯНОК,
студэнтка групы М-24 матэматычнага факультэта, член КІДа «Саюз».

АТРАДЫ-ПЕРАМОЖЦЫ ПРАЦОЎНАГА СЕМЕСТРА—84

СЯРОД АТРАДАЎ БУДАЎНІЧАГА НАПРАМКУ:

1-е месца — СБА **«Волаты»** фізічнага факультэта (камандзір **І. Новік**, камісар **А. Сялеця**).

2-е месца — СБА **«Арыён»** матэматычнага факультэта (камандзір **М. Марчанка**, камісар **У. Баброў**).

3-е месца — СБА **«Памяць»** біялагічнага факультэта (камандзір — **У. Ранько**, камісар **Г. Коваль**).

СЯРОД АТРАДАЎ НЕБУДАЎНІЧАГА НАПРАМКУ:

1-е месца — **атрад імя М. Мароза** біялагічнага факультэта (камандзір **Т. Шапавалава**, камісар **Г. Лаўчак**).

2-е месца — атрад **«Грэнада»** эканамічнага факультэта (камандзір **Л. Прусава**, камісар **А. Міранец**).

3-е месца — атрад **«Мерыдыян»** матэматычнага факультэта (камандзір **В. Некрашэвіч**, камісар **А. Жосткіна**).

Упэўненым крокам да будучай прафесіі настаўніка стала для пяцікурснікаў універсітэта перaддыпломная педагагічная практыка. Надоўга запамятаецца яна і студэнтцы групы М-52 матэматычнага факультэта Галіне Ліневіч, якая вяла ўрокі матэматыкі ў прафтэхвучылішчы № 126 г. Гомеля.

НА ЗДЫМКУ: Г. Ліневіч у час урока.

Фота А. Рудчанкі.

СТВОРАНА НОВАЯ ЛАБАРАТОРЫЯ

Нядаўна на біястанцыі «Старыя Чонкі» адбылася знамянальная падзея. Старшы прэпаратар біястанцыі І. С. Храмчанкоў паспяхова правёў аналіз на ўтрыманне бялку ў новым сорце лубіну белага.

Гэта паклала пачатак рабоце біяхімічнай лабараторыі, якая будзе весці даследаванні не толькі па бялку, а таксама па тлушчу, алкалоідах, вугляводах і іншых кампанентах. Стварэнне такой лабараторыі было ўключана ў план мерапрыемстваў біялагічнага факультэта па выкананню рашэнняў майскага (1982 г.) Пленума ЦК КПСС і Харчовай праграмы.

Новае навуковае падраздзяленне дазволіць узняць на якасна вышэйшы ўзровень даследаванні селекцыйна-генетычнага плана, а таксама даследаванні, якія праводзяць студэнты для выканання курсавых і дыпломных работ.

З мэтай паспяховай работы новай лабараторыі сабрана бібліятэка неабходнай навукова-метадычнай і спецыяльнай літаратуры. Тут жа ёсць патрэбныя пасуда і прыборы.

М. БАЙДА,
загадчык біястанцыі «Старыя Чонкі».

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, калектыў фізічнага факультэта

ПРАЦОЎНАМУ СЕМЕСТРУ — АКТЫЎНУЮ ПАДРЫХТОЎКУ І АРГАНІЗАВАНАСЦЬ

Праца студэнтаў у летні перыяд з'яўляецца працягам вучэбна-выхаваўчага працэсу ў ВНУ. Студэнцкія атрады, якія арганізоўваюцца на прынцыпах добраахвотнасці, самакіравання і строгай дысцыпліны, выхоўваюць у студэнтаў пачуццё адказнасці за работу ў калектыве, вучаць падыходзіць да справы з дзяржаўных пазіцый.

Сацыялістычнае спаборніцтва паміж лінейнымі студэнцкімі атрадамі універсітэта нацэльвае на паспяховае ажыццяўленне рашэнняў XXVI з'езда КПСС, XIX з'езда ВЛКСМ, на дастойную сустрэчу 40-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

І. МЭТЫ І ЗАДАЧЫ СПАБОРНІЦТВА

Сацыялістычнае спаборніцтва — важнейшы стымул вытворчай і вучэбнай дзейнасці студэнтаў. Мэта яго — павышаць якасць вучобы, грамадска-палітычную і працоўную актыўнасць юнакоў і дзяўчат.

Задачы:

— павышаць якасць вучобы студэнтаў, развіваць творчы падыход студэнтаў да вывучэння ўсіх дысцыплін;

— прыцягваць усіх студэнтаў да актыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці універсітэта;

— выхоўваць моладзь на рэвалюцыйных, баявых і працоўных традыцыях савецкага народа;

— ствараць у атрадзе дзелавую, творчую атмасферу ўзаемадапамогі, камсамольскай дысцыпліны і прынцыповасці;

— якасна фарміраваць студэнцкія атрады і праводзіць на высокім ідэйна-палітычным узроўні трэці працоўны семестр.

ІІ. ФОРМА ПРАВЯДЗЕННЯ І АРГАНІЗАЦЫІ СПАБОРНІЦТВА

Сацыялістычнае спаборніцтва праводзіцца ў аглядзе-конкурсе на лепшую камсамольскую арганізацыю універсітэта і лепшы лінейны атрад па рабоце ў падрыхтоўчы і рабочы перыяд. Спаборніцтва праводзіцца паміж факультэтамі на званне «Лепшая камсамольская арганізацыя па падрыхтоўцы да працоўнага семестра», а таксама паміж лінейнымі атрадамі на званне «Лепшы студэнцкі атрад».

ІІІ. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА ПАМІЖ КАМСАМОЛЬСКІМІ АРГАНІЗАЦЫЯМІ ФАКУЛЬТЭТАЎ НА ЗВАННЕ «ЛЕПШАЯ КАМСАМОЛЬСКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ І ПРАВЯДЗЕННЮ ПРАЦОЎНАГА СЕМЕСТРА»

Падвядзенне вынікаў сацыялістычнага спаборніцтва праводзіцца на факультэтах. Лепшай лічыцца камсамольская арганізацыя факультэта, якая набярэ большую колькасць балаў, не будзе мець выпадкаў парушэння Статута ВЛКСМ і правілаў тэхнікі бяспекі, а таксама праявіць высокую дысцыпліну і творчую ініцыятыву.

Вынікі падводзяцца ў два этапы: першы — падрыхтоўчы перыяд, другі — рабочы перыяд.

Па выніках падрыхтоўчага перыяду лепшая камсамольская арганізацыя ўзнагароджваецца Ганаровай граматай камітэта камсамола ГДУ.

Вынікі першага этапа падводзяцца ў маі 1985 года. Па выніках працоўнага семестра (падрыхтоўчы і рабочы перыяд) лепшай камсамольскай арганізацыі ўручаецца пераходны Чырвоны сцяг універсітэта, яна ўзнагароджваецца Ганаровай граматай рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ і прафкома студэнтаў.

Вынікі другога этапа падводзяцца ў кастрычніку 1985 года.

ЯКАСНЫЯ ПАКАЗЧЫКІ ПАДРЫХТОЎЧАГА ПЕРЫЯДУ

Арганізацыйная работа

1.1. Працэнт студэнтаў, якія прымаюць удзел у студэнцкіх атрадах, ад агульнай колькасці студэнтаў.

1.2. Працэнт байцоў, якія маюць спецыяльнасць будаўнікоў.

1.3. Сярэдні бал экзаменацыйных адзнак па курсу «Ахова працы ў студэнцкіх будаўнічых атрадах».

1.4. Выкананне графікаў дагаворнай кампаніі, праходжэння медыцынскага агляду, навучанне па курсу «Ахова працы СБА», падача дакументацыі ў штаб працоўных спраў і г. д.

1.5. Сярэдні бал экзаменацыйных адзнак, атрыманых камандзірамі і камісарамі пры атэстацыі.

ІДЭЙНА-ВЫХАВАЎЧАЯ РАБОТА

2.1. Працэнт грамадска-палітычнага актыву студэнцкіх атрадаў, які прайшоў навучанне, ад агульнай колькасці байцоў.

2.2. Сярэдні працэнт выканання атрадамі сацыялістычных абавязацельстваў за падрыхтоўчы перыяд па грамадска-палітычнай рабоце.

2.3. Сума месцаў, занятых у аглядах-конкурсах, якія будуць праводзіцца штабам працоўных спраў універсітэта.

2.4. Прымяненне новых форм работы.

РАБОЧЫ ПЕРЫЯД

1. Працэнт прыцягнення студэнтаў у СБА (адносіны ўсёй колькасці студэнтаў, якія прымаюць удзел у працоўным семестры, да агульнай колькасці студэнтаў, не ўлічваючы выпускнікоў — %.

II. Вытворчыя паказчыкі:

1. Сярэдняя выпрацоўка на аднаго члена атрада — руб.

2. Сярэднедзённая заработная плата на аднаго члена атрада (у студэнтаў-будаўнікоў) — руб.

3. Сярэднедзённая заработная плата на аднаго члена атрада (у студэнтаў небудаўнічых спецыяльнасцей) — руб.

4. Рацыяналізатарская работа:

а) колькасць пададзеных рацпрапаноў — адзінак;

б) эканамічны эфект ад іх укаранення — тыс. руб.

5. Паказчык адносін колькасці атрадаў, якія працуюць па метаду брыгаднага падраду, да агульнай колькасці студэнцкіх будаўнічых атрадаў — %.

6. Паказчык адносін колькасці аб'ектаў, здадзеных у эксплуатацыю або пад мантаж тэхналагічнага абсталявання, да агульнай колькасці аб'ектаў, прынятых да будаўніцтва — %.

III. Укараненне новых форм работы.

1. Колькасць навукова-даследчых атрадаў — чал.

2. Колькасць атрадаў жывёлаводаў — чал.

3. Колькасць атрадаў механізатараў — чал.

4. Колькасць студэнцкіх аграпрамысловых комплексаў — шт.

5. Колькасць інтэрнацыянальных атрадаў — шт.

6. Колькасць атрадаў бязвыплатнай працы — шт.

7. Колькасць студэнцкіх вытворчых атрадаў — шт.

IV. Узровень арганізацыі Дзён ударнай працы і ў фонд ганаровага байца — %.

V. Узровень арганізацыі грамадска-палітычнай работы:

1. Агітацыйна-прапагандысцкая работа:

— прачытана лекцый (на адзін атрад) — шт.

— дадзена канцэртаў (на адзін атрад) — шт.

2. Выкананне ўдарных спраў:

а) дапамога сельскай школе (на атрад);

— адрамантавана школ, дзіцячых садоў, іншых дзіцячых устаноў — шт.;

— абсталявана спецкабінетаў, фоталабараторый — шт.

— перададзена кніг — шт.;

— арганізавана кансультацыйных пунктаў — шт.;

— аформлена клубаў, бібліятэк — шт.;

— узведзена спортзбудаванняў — шт.;

— у піянерскім лагеры адпачыла дзяцей — чал.;

— працэнт выканання планавага задання па залічэнню ў атрады падлеткаў, якія стаяць на ўліку ў аддзеле ўнутраных спраў — %.

б) ваенна - патрыятычная работа (на атрад);

— аказана дапамога ветэранам вайны і працы — чал.;

— пабудавана і адрамантавана помнікаў, абеліскаў, устаноўлена мемарыяльных дошак — шт.;

— устаноўлены імёны невядомых герояў — чал.;

— створана «Куткоў славы» і працоўных летапісаў — шт.;

— пабудавана (адрамантавана) ціраў — шт.;

— пабудавана (адрамантавана) плавальных басейнаў — шт.;

в) дапамога калгасам, саўгасам у нарыхтоўцы кармоў (на атрад);

— нарыхтавана тон кармоў для грамадскай жывёлагадоўлі — т.;

— аформлена «чырвоных куткоў» на жывёлагадоўчых фермах — шт.;

— перапрацавана тон зерня — т.;

г) вынікі агульнауніверсітэцкага «Тыдня студэнцкіх атрадаў»;

— месца, занятае ў агульнауніверсітэцкім аглядзе-конкурсе агітбрыгад;

— месца, занятае ў агульнауніверсітэцкім аглядзе-конкурсе лектараў;

— месца, занятае ў агульнауніверсітэцкім аглядзе-конкурсе на лепшае веданне гісторыі і традыцый СБА;

— месца, занятае ў аглядзе-конкурсе на лепшае мастацка-палітычнае афармленне студэнцкіх лагераў.

VI. Узровень арганізацыі ўнутрыатраднага жыцця байцоў СБА і захавання Статута УСБА:

— працэнт кіраўнікоў атрада, якія панеслі спагнанні — %;

— стан фінансава-гаспадарчай дысцыпліны ў СБА.

VII. Узровень медыка-санітарнага забеспячэння:

— сабрана лекавых раслін на аднаго чалавека — кг.

IV. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА СЯРОД СТУДЭНЦКІХ АТРАДАЎ НА ЗВАННЕ «ЛЕПШЫ СТУДЭНЦКІ АТРАД»

Лепшым студэнцкім атрадам універсітэта лічыцца атрад, які мае найвышэйшы працэнт выканання сацыялістычных абавязацельстваў у падрыхтоўчым і рабочым перыядзе, які паказаў высокую дысцыпліну і творчую ініцыятыву, які не мае парушэння Статута УСБА і правілаў тэхнікі бяспекі.

Вынікі падводзяцца ў два этапы: першы — падрыхтоўчы перыяд, другі — рабочы перыяд.

Па выніках сацыялістычнага спаборніцтва лепшыя студэнцкія атрады ГДУ, якія зоймуць 1, 2, 3 месцы, узнагароджваюцца Ганаровымі граматамі камітэта ЛКСМБ ГДУ. Вынікі першага этапа падводзяцца ў маі 1985 года.

Па выніках працоўнага семестра (падрыхтоўчы і рабочы перыяд) тры лепшыя студэнцкія атрады ГДУ па напрамках работы (будаўнічага і небудаўнічага профілю) узнагароджваюцца Ганаровай граматай камітэта камсамола ГДУ. Фатаграфіі атрадаў каля Сцяга універсітэта змяшчаюцца ў альбом працоўнай славы камітэта камсамола ГДУ.

Вынікі сацыялістычнага спаборніцтва падводзяцца штабам працоўных спраў і зацвярджаюцца камітэтам камсамола універсітэта.

КАМІТЭТ ЛКСМБ, ШТАБ ПРАЦОЎНЫХ СПРАЎ ГДУ.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

ЗВОДНАГА СТУДЭНЦКАГА АТРАДА ГДУ НА ПАДРЫХТОЎЧЫ ПЕРЫЯД

У выкананні рашэнняў XXVI з'езда КПСС актыўны ўдзел прымае студэнцкая моладзь Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Ударнай працай, высокай грамадска-палітычнай актыўнасцю азнаменаваў зводны студэнцкі атрад ГДУ працоўны семестр-84. Больш 1000 камсамольцаў у розных галінах народнай гаспадаркі вобласці і за яе межамі выканалі аб'ём работ на суму 1 мільён 38 рублёў, правялі на месцах дыслакацыі вялікую агітацыйна-прапагандысцкую работу.

Кіруючыся рашэннямі XXVI з'езда КПСС, майскага (1982 г.), красавіцкага (1984 г.), лістападаўскага (1984 г.) Пленумаў ЦК КПСС, XIX з'езда ВЛКСМ, актыўна ўключыўшыся ў патрыятычны рух камсамольцаў і моладзі «XI пяцігодцы — ўдарную працу, веды, ініцыятыву і творчасць маладых!», удзельнікі трэцяга працоўнага семестра 1985 года бяруць наступныя сацыялістычныя абавязацельствы:

— Сацыялістычнае спаборніцтва ў трэцім працоўным семестры 1985 года правесці пад дэвізам: «40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне — дастойную сустрэчу!»

— Сфарміраваць зводны студэнцкі атрад ГДУ ў колькасці 1000 чалавек.

— Падрыхтаваць па 3—5 лектараў для кожнага атрада. Прарэцэнзіраваць 100 прац. тэкстаў лекцый.

— Падрыхтаваць па 48 дружын па ахове прыроды, дружыннікаў-выратавальнікаў, адказных за кансультацыйны пункт, ваенна-патрыятычную, спартыўную работу, за работу па аказанню дапамогі сельскай школе, рэдактараў насценных газет, кіраўнікоў агітбрыгад, старшынь рэвізійных камісій.

— Якасна правесці вучобу па тэхніцы бяспекі. Дабіцца 75 прац. адзнак «выдатна», 25 прац. — «добра».

— Прарэцэнзіраваць 100 прац. сцэнарыяў агітбрыгад. Палепшыць іх змест і тэматычную накіраванасць.

— Прыняць удзел у абласным «Тыдні студэнцкіх атрадаў» і заняць адно з прызавых месц.

— Якасна правесці вучобу кіраўнікоў атрадаў і ўсяго актыву СБА.

— Абучыць 75 прац. членаў студэнцкіх атрадаў будаўнічым спецыяльнасцям.

— Своечасова і якасна правесці дагаворную кампанію.

— Своечасова і арганізавана правесці медыцынскі агляд удзельнікаў працоўнага семестра.

— Аформіць на кожным факультэце стэнд, прысвечаны дзейнасці СБА.

— Рэгулярна змяшчаць матэрыялы ў газеце «Гомельскі універсітэт» аб фарміраванні і падрыхтоўцы студэнцкіх атрадаў да працоўнага семестра.

— Выклікаць на сацыялістычнае спаборніцтва па лепшаму правядзенню працоўнага семестра-85 камсамольскую арганізацыю Гомельскага політэхнічнага інстытута.

Нататкі з педагагічнай практыкі

ЛЮБІЦЬ І ШАНАВАЦЬ РОДНУЮ МОВУ

Вось мы і ўступілі ў адказны перыяд сваёй вучобы, калі пра нас гавораць «без пяці мінут настаўнік». Школа, клас, урокі — гэта амаль адзінае, чым мы жылі кожны дзень два месяцы ў час праходжання педагагічнай практыкі ў сярэдніх школах г. Гомеля.

Мяне прызначылі ў СШ № 34. Тут аб маім нядаўнім школьным жыцці мне нагадалі вучнёўскі гоман на перапынках, жывое слова настаўнікаў на ўроках.

Зразумела, што мы, студэнты, прыйшлі ў школу навучыцца выкладаць не толькі рускую, але і беларускую мову і літаратуру. І тут нас напаткалі некаторыя нечаканыя моманты. Наведаўшы ўрокі настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры Л. С. Сілінай, Э. П. Усікавай, мы адчулі недастатковае валоданне імі беларускай літаратурнай мовай.

У размове з вучнямі на ўроку пры тлумачэнні новага праграмнага матэрыялу па беларускай мове і літаратуры настаўнікі часта ўжываюць русізмы. Заўвагі вучням амаль заўсёды падаюцца на рускай мове. Школьны настаўнік з вялікім вопытам педагагічнай работы прызначаны даць шмат каштоўных заўваг па методыцы выкладання беларускай мовы і літаратуры. І ўсё ж такі не надае належнага значэння вывучэнню гэтых прадметаў у школе.

Па гэтай прычыне кідаецца ў вочы паслабленая патрабавальнасць настаўнікаў да вучняў на ўроках беларускай мовы. Нам, студэнтам-практыкантам, давялося назіраць выпадкі, калі настаўнік на ўроках беларускай мовы і літаратуры выступаў у ролі перакладчыка: імкнуўся дапамагчы зразумець вучням той або іншы сказ, урывак з тэксту перадачай зместу беларускага тэксту па-руску. «Так ім лягчэй зразумець напісанае, — прызнаецца Лідзія Сямёнаўна Сіліна. Навошта гэта рабіць? Кожная з моў мае свае адметныя асаблівасці. Гэта павінны зразумець вучні ў школьным курсе вывучэння беларускай мовы.

Не выпадкова ў сачыненнях вучняў 5—7 класаў дапускаецца вялікая колькасць рускіх слоў, напісаных па правілах беларускай мовы, напрыклад: **вочань** зацікавіліся гарадскім паркам, **умесце** збіралі букеты лісця, **нада дамоў**, **удруг** вавёрка скокнула на зямлю, **вутрам** хораша прыгравае сонейка, **вабшчэ** навокал добра і інш. Шмат лексічных русізмаў давялося чуць нам і ў вусных адказах вучняў 8—9 класаў.

Не вельмі добрае ўражанне пакінула і тое, што вучні 10-га класа, знаёмячыся з паэмай А. Куляшова «Сцяг брыгады», не зусім правільна разумелі звычайныя беларускія словы: **досвітак, жвір, карак, прысады.**

На падставе сказанага можна канстатаваць, што трэба неадкладна выпраўляць гэтыя памылкі. Для гэтага існуе багатая вучэбная і метадычная літаратура па беларускай мове. Дарэчы, настаўнікам і студэнтам-філолагам неабходна звярнуць увагу на памылковыя тлумачэнні некаторых устарэлых слоў у старабеларускіх тэкстах.

Закончылася наша педагагічная практыка ў школе. Падведзены яе вынікі, вылучаны станоўчыя і адметныя моманты. Прааналізаваўшы кожны дзень педпрактыкі ў школе, у пэўнай меры можна адказаць на самае хвалюючае пытанне: «Ці здольны нашы выпускнікі стаць сапраўднымі настаўнікамі?» На гэта можна даць станоўчы адказ.

Нягледзячы на некаторыя негатыўныя моманты, з якімі мы сустрэліся на педагагічнай практыцы, хочацца сказаць шчырае дзякуй настаўнікам сярэдняй школы № 34 г. Гомеля за дапамогу ў падрыхтоўцы ўрокаў, пазакласных мерапрыемстваў, хваляванне за нас, і адначасова пажадаць ім плёну ў працы па выкладанню беларускай мовы і літаратуры вучням у адпаведнасці з сучаснымі патрабаваннямі народнай асветы.

Л. ГАЛЬКІНА,
студэнтка 5-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ПРЫКЛАДНАЯ ТЭМАТЫКА

ЛЕКЦЫЙ, ДАКЛАДАЎ І ГУТАРАК ДА ВЫБАРАЎ У САВЕЦКІЯ ОРГАНЫ ЎЛАДЫ

У. І. Ленін, КПСС аб сацыялістычнай дэмакратыі.

Развітое сацыялістычнае грамадства — грамадства сапраўднага народаўладдзя.

КПСС — кіруючая і накіроўваючая сіла савецкага грамадства, ядро яго палітычнай сістэмы.

Дабрабыт народа — вышэйшая мэта палітыкі партыі.

Саветы народных дэпутатаў — палітычная аснова СССР.

XXVI з'езд партыі, красавіцкі (1984 г.) Пленум ЦК КПСС аб павышэнні ролі Саветаў у гаспадарчым і культурным будаўніцтве.

Непарушнае адзінства і брацкая дружба народаў СССР — трыумф ленінскай нацыянальнай палітыкі КПСС.

Сацыялістычны ўклад жыцця — вялікая заваёва партыі і народа.

Адзінства правоў, свабод і абавязкаў грамадзян СССР.

КПСС аб умацаванні сацыялістычнай законнасці і правапарадку.

Дэмакратызм савецкай выбарчай сістэмы і яе перавагі перад буржуазнай сістэмай.

Дэпутат — паўнамоцны прадстаўнік народа ў Саветах.

Непарушны блок камуністаў і беспартыйных.

Паўнамоцтвы і дзейнасць выбарчых камісій.

Выкананне наказаў выбаршчыкаў — важны абавязак дэпутатаў.

Роля прафсаюзаў у развіцці дэмакратычных асноў на вытворчасці.

Ленінскі камсамол — надзейны рэзерв і баявы памочнік партыі.

Народны кантроль — неад'емнае звяно сістэмы кіравання сацыялістычным грамадствам.

Праца — крыніца магутнасці і працвітання нашай Радзімы.

Прамова таварыша К. У. Чарненкі на пасяджэнні Палітбюро ЦК КПСС 15 лістапада 1984 года — баявая праграма работы партыі і народа.

Рашэнні другой сесіі Вярхоўнага Савета СССР адзінаццатага склікання.

Арганізацыя зладжанай і мэтанакіраванай работы на кожным участку вытворчасці — важная ўмова паспяховага завяршэння пяцігодкі.

Атэстацыя рабочых месц — шлях да больш эфектыўнага гаспадарання.

Замацаваць і прымножыць станоўчыя зрухі ў эканоміцы.

Больш эфектыўна выкарыстоўваць матэрыяльныя рэсурсы, працаваць больш рэзультатыўна.

Нарошчваць намаганні ў рэалізацыі Харчовай праграмы.

Эканомія рэсурсаў — важнейшая крыніца забеспячэння росту вытворчасці.

Прапрацаваць два дні ў годзе на сэканомленых матэрыялах, сыравіне і паліве — справа гонару кожнага працоўнага калектыву.

Шляхі эканоміі рэсурсаў у сферы быту.

Рацыянальна арганізоўваць працу, павышаць яе прадукцыйнасць.

Пастаянна паляпшаць якасць прадукцыі.

Аснова эфектыўнага развіцця эканомікі — шырокае ўкараненне дасягненняў навукі і тэхнікі ў вытворчасць.

Укараненне эканамічнага эксперыменту — дзейсны рычаг удасканалення гаспадарчага механізма.

Ад выбараў — да выбараў (аб змяненнях у сацыяльна-эканамічным абліччы горада, раёна, працоўнага калектыву).

Задачы нашага калектыву ў завяршальным годзе пяцігодкі.

Ключ да поспеху — ва ўмацаванні арганізаванасці, дысцыпліны і парадку.

Паўней выкарыстоўваць выхаваўчую, мабілізуючую сілу сацыялістычнага спаборніцтва.

Сіла ідэйна-выхаваўчай работы — ў адзінстве слова і справы.

Добрасумленныя адносіны да працы — першааснова сацыялістычнага ўкладу жыцця.

Разумна, змястоўна выкарыстоўваць наш вольны час.

Краіна Саветаў — у авангардзе барацьбы за мір і сацыяльны прагрэс.

Фундаментальныя каштоўнасці сацыялізму.

Сацыялізм і мір — непадзельныя.

Барацьба КПСС і Савецкай дзяржавы за прадухіленне ядзернай вайны.

Новыя мірныя ініцыятывы СССР.

Адзінства і згуртаванасць краін сацыялістычнай садружнасці — важнейшы фактар у барацьбе за мір і бяспеку народаў.

Мілітарысцкі, агрэсіўны курс ЗША — пагроза міру.

Капіталізм — грамадства парушаных правоў і свабод чалавека працы.

Крывадушнасць буржуазнай дэмакратыі.

Рэакцыйная сутнасць ідэалогіі і палітыкі імперыялізму.

Масавае беспрацоўе ў свеце капіталу.

Два светы — два ўклады жыцця.

Умацаванне эканамічнай і абароннай магутнасці сацыялістычнай Радзімы — патрыятычны і інтэрнацыянальны абавязак савецкіх людзей.

Сусветна-гістарычнае значэнне перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

Сіла нашай дзяржавы — у непарушным адзінстве партыі і народа.

Азнамянуем 1985 год новымі поспехамі ў ажыццяўленні планаў камуністычнага будаўніцтва.

Да 20-годдзя кафедры алгебры і геаметрыі

ЦЕСНАЯ НАВУКОВАЯ САДРУЖНАСЦЬ

«Гомельская алгебраічная школа» або «Школа Чуніхіна» — гэтыя паняцці вядомыя і зразумелыя сёння не толькі любому алгебраісту. Сяргей Антонавіч Чуніхін належыць да таго кола вучоных, навуковыя працы якіх ужо пры іх жыцці ўвайшлі ў асноўны фонд распрацоўваемай імі галіны навукі і ў паўсядзённую практыку даследаванняў.

І хаця С. А. Чуніхін ніколі не выязджаў за мяжу і не меў асабістых кантактаў з замежнымі вучонымі, імя яго гучала на міжнародных кангрэсах і сімпозіумах у Эдынбургу, Чыкага, Фларэнцыі і зусім нядаўна на міжнароднай канферэнцыі ў Санта Крус (Каліфорнія). Асноўныя працы С. А. Чуніхіна перакладзены і выдадзены ў ЗША, Англіі, Канадзе і Галандыі.

Ідэі і вынікі дзвюх прац С. А. Чуніхіна, апублікаваных у «Справаздачах» Парыжскай Акадэміі навук, увайшлі ў навуковую літаратуру пад імем «гіпотэзы Чуніхіна».

Калі вы зойдзеце ў лабараторыю тэорыі канечных груп Гомельскага аддзялення ІМ АН БССР, то міжволі звернеце ўвагу на фотавыстаўку, прысвечаную легендарнаму савецкаму вучонаму, Герою Савецкага Саюза акадэміку Отта Юльевічу Шмідту. І гэта не выпадкова. Адзін з першых вучняў О. Ю. Шмідта, ураджэнец Беларусі, заснавальнік савецкай тэарэтыка-групавой школы, — С. А. Чуніхін пераехаў на работу ў Гомель па прапанове свайго настаўніка і быў першым у Беларусі доктарам навук у галіне матэматыкі.

У г. Гомелі С. А. Чуніхіным выхавана навуковая школа, якая налічвае 40 кандыдатаў і 2 доктары навук. Два яго вучні ўдастоены звання прафесара і 1 — члена-карэспандэнта АН БССР.

Сярод навуковых вынікаў гомельскіх алгебраістаў, атрыманых у першыя гады існавання лабараторыі, можна адзначыць працы Л. А. Шамяткова і С. А. Русакова.

Новы этап у развіцці даследаванняў па алгебры ў Гомелі пачаты пасля адкрыцця ў 1964 годзе па ініцыятыве С. А. Чуніхіна кафедры алгебры ў Гомельскім педагагічным інстытуце.

З першых гадоў існавання кафедры ўсталяваліся цесныя творчыя кантакты паміж калектывамі супрацоўнікаў лабараторыі і выкладчыкамі кафедры. Супрацоўнікі лабараторыі атрымалі магчымасць весці педагагічную дзейнасць, а выкладчыкі кафедры — актывізаваць навукова-даследчую работу.

Звыш 500 навуковых артыкулаў, апублікаваных ва ўсесаюзных і рэспубліканскіх выданнях, манаграфія С. А. Чуніхіна «Падгрупы канечных груп» (1964 г., англійскі пераклад 1969 г.), манаграфія Л. А. Шамяткова «Фармацыя канечных груп», якая выйшла ў серыі «Сучасная алгебра» (1978 г., выдавецтва «Наука»), 5 зборнікаў навуковых работ — такія асноўныя навуковыя публікацыі па тэорыі канечных груп, выкананыя супрацоўнікамі лабараторыі тэорыі канечных груп і кафедры алгебры і геаметрыі ГДУ.

Яркі прыклад росту навуковага супрацоўніцтва — нядаўняе прысуджэнне А. В. Раманоўскаму вучонай ступені доктара фізіка-матэматычных навук. Працуючы на кафедры з моманту яе стварэння, А. В. Раманоўскі актыўна распрацоўваў метад выключных характараў, які служыць вельмі тонкім інструментам у даследаваннях па тэорыі канечных груп.

Як ужо адзначалася вышэй, узровень даследаванняў, паспяховая падрыхтоўка кадраў у многім вызначаюцца так званай навуковай школай. Развіваючы лепшыя традыцыі свайго настаўніка, менавіта такую школу стварыў на кафедры член-карэспандэнт АН БССР, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар Л. А. Шамяткоў, які ўзначальвае кафедру з 1976 года. Пад яго навуковым кіраўніцтвам абаронена 12 кандыдацкіх дысертацый, у тым ліку працуючымі ва універсітэце М. В. Селькіным, У. М. Семенчуком, Ю. У. Ліхутам. Леанід Аляксандравіч выступаў з дакладамі на двух міжнародных матэматычных кангрэсах (Масква, 1966 г. і Варшава, 1983 г.), яму належыць рашэнне важнай праблемы аб расшчапленні расшырэнняў груп, якая пастаўлена адным з карыфеяў тэорыі канечных груп — нямецкім матэматыкам Віландтам у 1958 годзе.

У канцы 60-х і пачатку 70-х гадоў, дзякуючы плённым даследаванням Л. А. Шамяткова, у Гомелі пачынаюць развівацца работы па тэорыі фармацый алгебраічных сістэм — параўнаўча маладой, але хутка прагрэсіруючай галіны алгебры. Названая вышэй манаграфія Л. А. Шамяткова «Фармацыі канечных груп» — гэта першая ў сусветнай літаратуры кніга, у якой сістэматычна асвятляюцца ўсе новыя асноўныя дасягненні гэтай тэорыі і больш усяго — вынікі самога аўтара і яго вучняў.

Навуковы аўтарытэт кафедры алгебры і геаметрыі сёння дастаткова высокі. Аб гэтым сведчаць і выступленні на кафедральным семінары, якім кіруе Л. А. Шамяткоў, вучоных з розных гарадоў краіны, а таксама і тое, што тут праходзяць навучанне ў аспірантуры і навуковую стажыроўку выкладчыкі ВНУ не толькі нашай рэспублікі, але і РСФСР, Украіны, Казахстана.

Па ініцыятыве прафесара Л. А. Шамяткова на кафедры пачаў ствараццa своеасаблівы алгебраічны музей, у якім знойдзе адлюстраванне гісторыя развіцця тэорыі груп наогул і гісторыя развіцця гомельскай алгебраічнай школы, заснаванай акадэмікам АН БССР С. А. Чуніхіным.

У цеснай навуковай і творчай садружнасці двух калектываў — лабараторыі тэорыі канечных груп Гомельскага аддзялення ІМ АН БССР і кафедры алгебры і геаметрыі ГДУ, якія адзначаюць адпаведна свае 25 і 20-годдзе, — будучае навуковых пошукаў у адной з выдатных галін сучаснай матэматыкі — алгебры.

Л. ПАЛЯКОЎ,
дацэнт кафедры алгебры і геаметрыі.

Рыхтуецца канферэнцыя

ЖЫВАЯ ПАМЯЦЬ АБ ВАЙНЕ

У гонар юбілею Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне кафедра рускай літаратуры рыхтуе чытальніцкую канферэнцыю па кнізе Алеся Адамовіча «Карнікі».

Напярэдадні слаўнага свята — 40-годдзя Вялікай Перамогі ўвесь савецкі народ з глыбокай удзячнасцю схіляе свае галовы перад салдатамі і камандзірамі мінулай вайны, героямі фронту і тылу, перад вогненным пакаленнем 40-х гадоў, якое крывёю напісала на нашых сцягах слова «Перамога».

Мы выстаялі, таму што былі моцныя сваім адзінствам. Полымя бітваў толькі загартавала нашы маральна-палітычныя якасці,ператварыла іх у векавы сплаў. І няхай фантазіруюць аб загадкавай, д'ябальскай душы і жывёльнай «прыроднай» вынослівасці савецкага чалавека, якому нібыта самім богам на раду напісана існаваць за межамі фізічна магчымага. Пакінем гэта на сумленні саміх фантазёраў ад палітыкі.

Для нас жа, савецкіх людзей, «тайны» Перамогі не існуе. Для нас, для ўсіх сумленных людзей свету існуе памяць і боль вайны, вечная тэма подзвігу, якая гучыць у творах К. Сіманава, І. Мележа, Ю. Бондарава, В. Быкава, А. Ананьева, І. Шамякіна, Г. Бакланава, А. Адамовіча, І. Стаднюка, Я. Ісаева, А. Сальнскага, А. Чакоўскага, В. Кандрацьева, Б. Васільева, В. Багамолава, В. Субоціна і іншых савецкіх пісьменнікаў.

Кожны з іх сказаў сваё слова аб вайне. І слова гэтае — шчырае і непаўторнае, як непаўторны лёс нашай краіны, таму што ў панящце «звычайнасць нашых біяграфій» гісторыя ўпісала вайну і попел спаленых вёсак.

У гэтым сэнсе звычайная і біяграфія вядомага беларускага пісьменніка Алеся Адамовіча: вайна, партызанская барацьба ў пятнаццаць гадоў. Боль і кроў. А потым — вучоба, прагная, шалёная, калі хацелася навярстаць, адваяваць страчаны час.

Але, ці страчаны?..

Напэўна, менавіта дарослае ваеннае дзяцінства і юнацтва ўзнагародзілі студэнта БДУ імя У. І. Леніна, а затым крытыка і пісьменніка А. Адамовіча магчымасцю вострага перажывання жыцця. Хто ведае, магчыма, без гэтага «страчанага» часу не было б суровага рэалізму партызанскай дылогіі, у якую ўвайшлі раманы «Вайна пад стрэхамі» і «Сыны ўходзяць у бой».

А. Адамовіч сёння — гэта крытык, вучоны, доктар філалагічных навук, член-карэспандэнт АН БССР, пісьменнік, сапраўдны наватар у распрацоўцы ваеннай тэмы. Гэта гуманіст, які звярнуўся да чалавецтва, яго сумлення і памяці «Хатынскай аповесцю», кнігамі-дакументамі: «Я з вогненнай вёскі» (у сааўтарстве з Я. Брылем і І. Калеснікам), «Блакаднай кнігай» (сумесна з Д. Граніным), «Карнікі».

Л. Талстой пісаў: «...няма злачынства, якое нельга было б здзейсніць над людзьмі і не лічыць сябе вінаватым...». Аповесць А. Адамовіча «Карнікі» — гэта аповесць-абвінавачванне, гэта твор, які выбівае глебу з-пад ног у тых, хто спрабуе рэабілітаваць учарашніх ваенных злачынцаў і іх памагатых.

Філасофія нараджаецца на зямлі. І трэба было забіць у сабе чалавека, каб ператварыць філасофію жыцця ў тэорыю смерці і практыку знішчэння. Вытанчаная фашысцкая ідэалогія, пераможны біялагічны інстынкт, які ператварае чалавека ў звера, а ахвяру ў злачынцу, здрадніка, выкрываецца пісьменнікам у іх чалавеканенавісніцкай сутнасці.

Тэма здрадніцтва патрабуе для свайго вывучэння і вынясення прыгавору смелага, праўдзівага мастака-даследчыка. Такім мастаком стаў у савецкай літаратуры Алесь Адамовіч, і справіўся ён з гэтай цяжкай, новай і незвычайнай задачай бліскуча.

Яго кніга супрацьстаіць спробам дыскрэдытаваць гераічны пачатак у духоўным абліччы чалавека, імкненням бачыць у вялікім тварэнні прыроды толькі аб'ект ці прадмет, з якога можна зрабіць 7 кавалкаў мыла, 9000 алоўкаў, 2200 галовак запалак і сярэдніх памераў цвік. Такой страшэннай мерай фашысты вызначалі каштоўнасць чалавечага жыцця...

Чалавек павінен быць заўсёды гатовым зрабіць свой галоўны маральны выбар, таму што ён Чалавек.

Чалавек заўсёды павінен памятаць аб чалавеку, таму, што ён Чалавек.

Чалавек заўсёды павінен змагацца супраць забойства і забойцы, у якія б адзенні і яны не апраналіся ўчора і сёння, таму што ён Чалавек.

Аб гэтым разважае пісьменнік. Аб гэтым задумваецца чытач, прачытаўшы аповесць А. Адамовіча «Карнікі».

На чытальніцкай канферэнцыі будуць абмяркоўвацца наступныя пытанні:

Творчы партрэт А. Адамовіча.

«Карнікі» А. Адамовіча — аповесць - абвінавачванне, аповесць-праклянцце.

Тыпы «нелюдзяў», наркаманаў фашысцкай ідэалогіі.

Анатомія здрады.

Праблема выбару і высокай трагедыі ў А. Адамовіча і В. Быкава.

Тэма зганьбаванага мацярынства і дзяцінства ў аповесці «Карнікі».

Традыцыі «жорсткага таленту» Дастаеўскага і фактычны матэрыял гісторыі.

Фашызм учора і сёння.

Гістарычная адплата — вялікая перамога гуманізму.

Ваенная тэма ў савецкай літаратуры юбілейнага года.

Запрашаем студэнтаў ГДУ прыняць удзел у канферэнцыі.

І. АФАНАСЬЕЎ,
студэнт 5-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

Конкурсы

ЖАНРЫ—РАЗНАСТАЙНЫЯ

Штогод самадзейныя мастацкія калектывы студэнцкага клуба ГДУ «Маладосць» папаўняюць новыя творчыя сілы. Іх здольнасці, талент выяўляюць універсітэцкія агляды-конкурсы мастацкай самадзейнасці. У канцы мінулага года ў актавай зале ГДУ прайшлі конкурсы па жанрах — эстраднай песні, бальнага і эстраднага танцаў, вакальных груп, танцавальных калектываў і асобных музыкантаў-выканаўцаў.

На сцэне як у калейдаскопе адзін за другім мяняліся нумары. Задуменная і лірычная песня прыходзіла на змену гарэзліваму і імклівасму танцу, гукі гітары змянялі паэтычныя радкі.

У конкурсе эстраднай песні журы аднадушна аддала пальму першынства студэнцы гісторыка-філалагічнага факультэта М. Шырынкінай, якая выканала песню на вершы Ю. Левітанскага «Герой расійскага Парнаса», прысвечаную М. Ю. Лермантаву. Музыку дзяўчына напісала сама. Другое месца ў гэтым жанры заняла Таццяна Васілеўская з гістфіла. Гледачам і журы спадабалася выступленне студэнтаў эканамічнага факультэта М. Васюка і В. Ігнатава **(на здымку злева)**.

У конкурсе народных танцаў перамаглі студэнты-матэматыкі. Танцы «Рускі карагод» і «Тапатухі» ў іх выкананні занялі адпаведна першае і трэцяе месцы. Першакурсніца эканамічнага факультэта Алена Хрыпунова заняла другое месца.

Цёпла прынялі гледачы і эстрадныя танцы. Лепш за ўсіх яго выканала студэнтка факультэта фізвыхавання Т. Рыбакова. Яна заняла першае месца, на другім зноў аказаліся матэматыкі. «Танец з шарыкам» у выкананні студэнтак эканамічнага факультэта В. Галавіной і І. Паньковай **(на здымку)** таксама названы ў ліку лепшых.

Шмат разоў станавілася пераможцай конкурсаў чытальнікаў пяцікурсніца гісторыка-філалагічнага факультэта Лілія Плыгаўка. Поспех спадарожнічаў ёй і на гэты раз. За чытанне ўрыўка з рамана Э. Войніч «Авадзень» дзяўчыне прысуджана першае месца. У ліку лаўрэатаў названы таксама першакурсніца гістфіла Н. Драбышэўская, студэнт матфака А. Несцераў і будучы фізік А. Смакаў.

Конкурс вызначыў пераможцу сярод вакальных груп. Ёй стала вакальная група з фізічнага факультэта, якая выканала песню «Зорка алая».

Лаўрэаты конкурсу па жанрах узнагароджаны граматамі і прызамі.

(Наш кар.).

Юрыдычная даведка

ІЛЬГОТЫ МАЦІ

Савецкая дзяржава пастаянна праяўляе клопаты аб ахове мацярынства і дзяцінства. Сістэматычна паляпшаюцца ўмовы, якія дазваляюць жанчынам найбольш поўна спалучаць удзел у грамадскай вытворчасці з мацярынствам. Пастановай ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР ад 22 студзеня 1981 года аб'ём гэтых ільгот зноў пашыраны. У прыватнасці, працуючым жанчынам, якія маюць двух і больш дзяцей да 12 гадоў, прадастаўляецца дадатковы трохдзённы аплачваемы водпуск (у межах 28 каляндарных дзён), двухтыднёвы водпуск без захавання заработнай платы (калі дазваляюць вытворчыя магчымасці); палепшана становішча адзінокіх маці. У вышэйшых, сярэдніх спецыяльных і прафесіянальна-тэхнічных навучальных установах выплачваецца стыпендыя ўсім паспяваючым студэнтам і навучэнцам, якія маюць дзяцей.

Для працуючых маці, якія маюць агульны працоўны стаж не менш аднаго года, а таксама для жанчын, якія навучаюцца з адрывам ад вытворчасці, уведзены часткова аплачваемы водпуск па ўходу за дзіцём да дасягнення ім узросту аднаго года.

Працуючым жанчынам прадастаўлена права на атрыманне дадатковага водпуску без захавання заработнай платы па догляду за дзіцём да дасягнення ім узросту паўтара года, а жанчынам, якія вучацца з адрывам ад вытворчасці, — без захавання стыпендыі.

Такія водпускі прадастаўляюцца па заяве жанчыны поўнасцю або па частках у межах вызначанага тэрміну і афармляюцца загадам. Згодна загаду аб прадастаўленні жанчыне часткова аплачваемага водпуску камісія па сацыяльнаму страхаванню прафсаюзнага камітэта прадпрыемства, установы, арганізацыі назначае дапамогу па догляду за дзіцём. Днём сканчэння выплаты дапамог з'яўляецца дзень спаўнення дзіцяці аднаго года.

Студэнткі, якія сталі маці і збіраюцца ў акадэмічны водпуск, абавязаны падаць у прафком студэнтаў копію пасведчання аб нараджэнні дзіцяці. Прафком на аснове загада аб акадэмічным водпуску і наяўнасці копіі пасведчання аб нараджэнні дзіцяці назначае грашовую дапамогу ў размеры 35 рублёў. Дапамога выплачваецца бухгалтэрыяй універсітэта 5-га чысла кожнага месяца.

Пры афармленні акадэмічнага водпуску студэнткам-маці дэканы факультэтаў павінны ўказваць у загадзе, з якога чысла афармляецца акадэмічны водпуск, ці атрымлівала студэнтка стыпендыю. Калі атрымлівала, значыць, стыпендыя захоўваецца і на перыяд дэкрэтнага водпуску (56 дзён да нараджэння дзіцяці і 56 дзён пасля яго нараджэння).

Студэнткі, якія сталі маці, маюць права атрымаць аднаразовую грашовую дапамогу на нараджэнне першага дзіцяці — у размеры 50 рублёў, другога — у суме 100 руб. Для гэтага неабходна прадаставіць у прафком студэнтаў даведку, выдадзеную ЗАГС, копію пасведчання аб нараджэнні адпаведна першага і другога дзіцяці і даведку аб месцы жыхарства дзяцей.

Маці-студэнткі, мужы якіх знаходзяцца на службе ў радах Савецкай Арміі, дадаткова атрымліваюць дапамогу ад дзяржавы ў размеры 15 рублёў.

Прызначаецца грашовая дапамога і студэнцкім сем'ям, сукупны даход у якіх на члена сям'і не перавышае 50 руб. у месяц. Дапамога выплачваецца ў размеры 12 рублёў у месяц на кожнае дзіця да дасягнення ім 8-гадовага ўзросту.

В. РУПІН,
юрысконсульт ГДУ.
Н. КОЛТЫШАВА,
старшыня прафкома студэнтаў.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 57-16-52.

АЗ 22003

Заказ 22